

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Milana Podhrázkého, soudce Davida Hipšra a soudkyně Jiřiny Chmelové v právní věci žalobce: **M. V.**, zast. Mgr. Jakubem Hajdučíkem, advokátem se sídlem Sluneční nám. 14/2588, Praha 5, proti žalovanému: **Finanční úřad pro Karlovarský kraj**, se sídlem Krymská 2a, Karlovy Vary, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 25. 2. 2025, č. j. 77 Af 9/2023-35,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalovaný rozhodnutím ze dne 4. 7. 2023, č. j. 352824/23/2400-11450-405128, zamítl námitku žalobce proti předepsání úroku, jež mu bylo oznámeno dne 14. 3. 2023 vyrozuměním č. j. 189197/23/2407-50521-400188. Žalobci byl předepsán úrok z neoprávněného jednání správce daně (vzniklého do 31. 12. 2020 podle § 254 daňového řádu ve znění účinném do 31. 12. 2020) a pokračující jako úrok z nesprávně stanovené daně (od 1. 1. 2021 dle téhož ustanovení ve znění účinném od 1. 1. 2021) týkající se pokuty ve výši 50 000 Kč za porušení povinností souvisejících s kontrolním hlášením za 2. čtvrtletí 2018 (platební výměr na pokutu byl v návaznosti na soudní přezkum zrušen).

[2] Rozhodnutí žalovaného o zamítnutí námitky napadl žalobce u Krajského soudu v Plzni. Poukazoval na to, že žalovaný pro určení výše úroku od 1. 1. 2021 použil sazbu 8 % p. a. + reposazbu vyhlášenou ČNB (a to s odkazem na bod 11 přechodných ustanovení

zákona č. 283/2020 Sb., věty druhé). Namítal, že pro určení výše úroku dle § 254 daňového řádu se použije právo účinné v době, kdy dluh vznikl, a proto mu měl žalovaný přiznat úrok v sazbě 14 % p. a. + reposazba vyhlášená ČNB.

[3] Krajský soud žalobu v záhlaví označeným rozsudkem zamítl. Zdůraznil, že jeho rozhodnutí je předznamenáno na věc dopadající judikaturou. Konkrétně odkázal na rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 9. 12. 2022, č. j. 61 Af 13/2021-24, v obsahově totožné věci. Dodal, že kasační stížnost proti tomuto (odkazovanému) rozsudku Nejvyšší správní soud zamítl rozsudkem ze dne 18. 1. 2024, č. j. 4 Afs 314/2022-19. Z odkazovaných rozsudků mimo jiné především plyne, že s ohledem na přechodné ustanovení čl. II bodu 11 zákona č. 283/2020 Sb. Se úrok z neoprávněného jednání správce daně do 31. 12. 2020 uplatňoval podle původní právní úpravy, přičemž až od 1. 1. 2021, tj. s účinností nové právní úpravy, platí, že úrok z nesprávně stanovené daně vzniká každý den samostatně. Ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona se na úrok uplatní zákon ve znění účinném od tohoto data. Nejednalo o nepřípustnou retroaktivitu. Zákon č. 283/2020 Sb. obsahuje přechodná ustanovení (v čl. II bodech 11 a 12) upravující časovou působnost uplatňování § 254 a nového § 251a daňového řádu na již vzniklé právní vztahy. Přijetím nové právní úpravy úroku nedošlo k nepřípustnému zásahu do již nabytých práv. Krajský soud uzavřel, že soudy již přitakaly tomu, že postup správce daně stran výpočtu úroku v situacích, jaká je i v případě žalobce ve věci nynější, byl správný. Přijetím nové právní úpravy úroku z nesprávně stanovené daně nedošlo k nepřípustnému zásahu do již nabytých práv žalobce.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[4] Žalobce (stěžovatel) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost. Navrhl zrušení rozsudku krajského soudu i žalobou napadeného rozhodnutí. Má především za to, že novela povedená zákonem č. 283/2020 Sb. je protiústavní.

[5] Podle **stěžovatele** je podstatou sporu otázka, zda je přípustné, aby zákonodárce radikálně snížil výši odškodnění za nezákonnosti spáchané před účinností zmíněné novely. Stěžovatel si v krátkém časovém prostoru musel opatřit zdroje na úhradu pokuty (což se mu nezdařilo a pokuta musela být exekvována) a s právním zástupcem dohodnout cenu za vypracování žaloby (součástí tohoto procesu je i určení výše možného odškodnění od státu). Zákonodárce zasáhl do uzavřeného skutkového stavu a porušil stěžovatelovo legitimní očekávání odškodnění. Snížení úroku je pravou retroaktivitou, neboť zpětně mění jeho právo na určitou výši úroku, které se má podle judikatury řídit právem účinným v době vzniku a trvání daňového dluhu. I kdyby se jednalo o nepravou retroaktivitu, je nepřípustná. Zákonodárce v důvodové zprávě neuvedl silný veřejný zájem odůvodněný mimořádnými okolnostmi, který by převážil jeho oprávněný zájem na setrvání starého práva. Snížením odškodnění novela zasáhla do uzavřeného skutkového stavu. Při podání žaloby stěžovatel nabyl legitimní očekávání na úrok podle sazby platné do 31. 12. 2020. Stěžovatel se opírá o judikaturu (Ústavního soudu a Evropského soudu pro lidská práva), podle níž je legitimní očekávání (včetně očekávání nabytí majetku, jako jsou veřejnoprávní nároky) chráněno jako součást vlastnického práva dle čl. 11 odst. 1 Listiny. Stát porušil svůj „smluvní závazek“ tím, že jednostranně snížil výši odškodnění za svou nezákonnou činnost poté, co daň vyměřil a peníze inkasoval. Snížení odškodnění zasáhlo do finančních parametrů dohody s právním

zástupcem a jeho kalkulací při opatřování zdrojů na úhradu daně. Princip smluvní svobody a autonomie vůle je chráněn čl. 2 odst. 3 Listiny. Zásada *pacta sunt servanda* vyplývající z čl. 1 odst. 1 Ústavy garantuje, že smlouva a její důsledky budou veřejnou mocí respektovány. Podle stěžovatele rovněž došlo k porušení ústavního principu neakcesorické rovnosti. Zákonodárce snížením odškodnění vytvořil zvláštní skupinu daňových subjektů, která je determinována tím, že jí stát před 1. 1. 2021 nezákonně zabavil finanční prostředky a část tohoto odškodnění má být použita na státní politiku správní dekriminalizace daňových delikventů.

[6] Stěžovatel dále upozornil na to, že na judikaturu citovanou krajským soudem navázal rozsudek NSS ze dne 26. 4. 2024, č. j. 10 Afs 289/2022-56, podle něhož novela daňového řádu provedená zákonem č. 170/2017 Sb. nezbavuje daňový subjekt možnosti požadovat náhradu škody vzniklou nezákonným rozhodnutím, pouze mění režim, v němž by případná škoda byla nahrazena. Nesprávnost závěrů tohoto rozsudku ukázal nález Ústavního soudu ze dne 20. 2. 2025, sp. zn. I. ÚS 2293/23. Podle stěžovatele se závěry tohoto nálezu plně prosadí i v jeho věci, protože jsou oba případy srovnatelné. Oba se týkají nároku na úroky (kompenzaci) vzniklé v důsledku nesprávného postupu státního orgánu při správě peněz, souvisí (přímo či nepřímo) s aplikací § 254 daňového řádu, řeší problematiku časové působnosti (retroaktivity) a jejího dopadu na trvající nároky, a opírají se o judikaturu vyšších soudů týkající se povahy úroků, časové působnosti norem a ochrany práv. V obou případech bylo argumentováno narušením právní jistoty a legitimního očekávání. Ústavní soud shledal legitimní očekávání chráněným a vytkl Nejvyššímu správnímu soudu nedostatečné odůvodnění alternativní cesty kompenzace.

[7] Jelikož pokuta souvisela s kontrolním hlášením k DPH, jedná se o příslušenství DPH (podle § 2 odst. 5 daňového řádu). Při správě DPH se uplatňují unijní zásady efektivity a rovnocennosti. Tyto zásady vyžadují, aby vnitrostátní procesní pravidla nečinila výkon práv plynoucích z unijního práva (např. právo na kompenzaci za neoprávněné držení peněz) prakticky nemožným nebo nadměrně obtížným (efektivita) a aby nebyla méně příznivá než pravidla pro srovnatelné vnitrostátní situace (rovnocennost). Snížení úroku a případná nutnost domáhat se plné náhrady prostřednictvím zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem, porušuje tyto zásady.

[8] **Žalovaný** navrhl, nebude-li kasační stížnost odmítnuta jako nepřípustná, aby ji Nejvyšší správní soud zamítl. Ztotožnil se s odůvodněním napadeného rozsudku. Podstata sporu není podle něj odvislá od vad jeho rozhodnutí či vad napadeného rozsudku; stěžovatel požaduje vyřešit stěžejní otázku směřující do samotné podstaty přiznávání úroku vzniklého před 31. 12. 2020 a pokračujícího po 1. 1. 2021. Na problematiku DPH a unijní zásady efektivity a rovnosti stěžovatel poukazuje zcela nově (poprvé v kasační stížnosti). Napadený rozsudek se vyjadřuje k podstatě úroků, jejich vzniku a běhu, klíčové roli přechodných ustanovení souvisejících se změnou právní úpravy i k namítané retroaktivitě. Žalovaný dále odkazuje na usnesení Ústavního soudu ze dne 17. 4. 2024, sp. zn. IV. ÚS 825/24. Z něj zdůraznil závěr, podle něhož by šlo o pravou retroaktivitu teprve tehdy, pokud by zákon změnil úrok za období, na které již stěžovateli vznikl nárok. To se však zde nestalo (úroková sazba byla změněna do budoucna). Kasační stížnost vyvolává dojem, že jde spíše o stížnost ústavní. Stěžovatel brojí proti použité právní normě v obecné rovině. Obsahově v ní lze stěží

nalézt některý ze zákonných důvodů kasační stížnosti ve smyslu § 103 odst. 1 s. ř. s. Pokud stěžovatel od úplného počátku subjektivně věřil, že pokuta bude nakonec zrušena, mohl maximálně legitimně očekávat, že mu za nesprávný postup správce daně bude náležet reparace ve formě úroku. Toto legitimní očekávání bylo naplněno (stěžovatel byl reparován i za vymožení pokuty formou exekuce). Nemohl však legitimně očekávat konkrétní výši úroku. Jednak nemohl vědět, jak dlouho řízení před správními soudy potrvá, jednak z důvodu proměnlivosti výše úrokové sazby. S tím pak zásadně souvisí i to, že úrok vzniká za každý jednotlivý den, kdy jsou splněny podmínky pro jeho vznik. Úroková sazba je proměnlivá v čase a odvislá od rozhodování ČNB. Pokud je určité období, za které se úrok hradí, delší, může konečná výše úroku postupně dosahovat různých hodnot, které nelze předjímat. Jiná situace by byla, pokud by zákonodárce novelou uzákonil, že nárok na úrok vzniklý před touto novelou po nabytí účinnosti zaniká, nebo, že pro případy před novelou se uplatní nižší úrok od počátku.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[9] Nejvyšší správní soud se i s ohledem na vyjádření žalovaného nejprve zabýval přípustností kasační stížnosti, resp. v ní uplatněných jednotlivých námitek. Kasační stížnost totiž lze podat jen z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. Kasační stížnost podaná z jiných důvodů je nepřípustná (§ 104 odst. 4 s. ř. s.). Stěžovatel musí reagovat na argumentaci krajského soudu a uvádět, z jakých důvodů jsou závěry, které soud v napadeném rozsudku uvedl, nesprávné. Musí tedy vylíčit, kterých konkrétních nezákonných kroků, postupů, úkonů, úvah, hodnocení či závěrů se měl soud vůči němu dopustit v procesu vydání rozhodnutí či přímo rozhodnutím samotným, a rovněž ozřejmit svůj právní náhled na to, proč se má jednat o nezákonnost (rozsudek rozšířeného senátu NSS ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005-58, č. 835/2006 Sb. NSS, a rozsudek NSS ze dne 24. 1. 2023, č. j. 6 As 358/2021-38, bod 11). Kasační stížnost (argumentace) je pak podle § 104 odst. 4 s. ř. s. nepřípustná tehdy, pokud se míjí s rozhodovacími důvody krajského soudu, nebo pokud jde o námitky nové, které stěžovatel neuplatnil v řízení před krajským soudem, přestože tak učinit mohl (viz též například rozsudek NSS ze dne 15. 2. 2024, č. j. 8 As 224/2023-64, body 25-32).

[10] Odůvodnění rozsudku krajského soudu napadeného v nyní projednávané věci kasační stížností je ve své podstatě založeno na tom, že situací obdobnou té stěžovatelově se již judikatura správních soudů zabývala. V tomto směru Nejvyšší správní soud konstatuje, že z jeho judikatury se již skutečně podává konkrétní řešení popsané sporné situace, přičemž ani stěžovatel v reakci na závěry krajského soudu nevysvětluje, v čem by se měla jeho věc od situace řešené předchozí judikaturou lišit. Sám stěžovatel podstatu sporu zobecňuje (viz bod 15 kasační stížnosti) tak, že ta spočívá v posouzení přípustnosti „radikálního snížení“ výše odškodnění poskytovaného za nezákonnosti spáchané i před účinností novely č. 283/2020 Sb. Podle čl. II této novely přitom *úrok podle zákona č. 280/2009 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, u něhož ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona trvají podmínky pro jeho vznik, se uplatní do dne předcházejícího dni nabytí účinnosti tohoto zákona. Ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona se na tento úrok uplatní zákon č. 280/2009 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona* (bod 11). *Na řízení a jiné postupy související s uplatněním úroků podle zákona č. 280/2009 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti*

tohoto zákona, se ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona použije zákon č. 280/2009 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona (bod 12).

[11] Nejvyšší správní soud ve výše již zmiňovaném rozsudku č. j. 4 Afs 314/2022-19 ve vztahu ke shora předestřené sporné otázce jednoznačně uzavřel, že zákonodárce neporušil pravidla časové působnosti norem ani přípustnosti nepravé retroaktivity, pokud v citovaných přechodných ustanoveních výslovně stanovil, že se úrok z neoprávněného jednání správce daně do 31. 12. 2020 uplatňoval podle § 254 daňového řádu ve znění účinném do 31. 12. 2020 a úrok z nesprávně stanovené daně od 1. 1. 2021, který podle § 251a daňového řádu ve znění účinném od 1. 1. 2021 vzniká každý den samostatně, se uplatňuje podle § 254 tohoto zákona (viz zejména bod 23 odkazovaného rozsudku). Nevyhověl ani námitkám týkajícím se legitimního očekávání stěžovatele v dané věci (viz zejména bod 25 téhož rozsudku).

[12] S ohledem na výše uvedené lze mít tedy podstatu sporné otázky, jak ji stěžovatel vymezil i v rámci nynějšího kasačního řízení, z hlediska judikatury správních soudů za vyřešenou. Přesto však nelze souhlasit se žalovaným v tom, že by s ohledem na (obecnější) podobu kasační argumentace zpochybňující v nynější věci právě (především) i samotnou podstatu řešení popsaného sporu, měla být kasační stížnost jako celek nepřípustná. Je sice pravdou, že stěžovatel svými námitkami nemíří primárně do pochybení ze strany žalovaného či krajského soudu v nynější věci, nicméně pokud by Nejvyšší správní soud přitakal náhledu žalovaného, popřel by jak smysl existence rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu a možnosti jednotlivého senátu tohoto soudu odchýlit se od již vyjádřeného právního názoru (viz § 17 odst. 1 s. ř. s.), tak i podstatu samotného čl. 95 odst. 2 Ústavy, podle něhož *dojde-li soud k závěru, že zákon, jehož má být při řešení věci použito, je v rozporu s ústavním pořádkem, předloží věc Ústavnímu soudu*. Jinak řečeno nelze shledat za nepřípustnou kasační stížnost jako celek jen proto, že v obecnější rovině zpochybňuje ústavnost použité právní úpravy či směřuje k možné změně existující soudní praxe.

[13] Shora uvedené však neznamená, že jsou přípustné všechny stěžovatelem uplatněné kasační námitky, resp. že by byla nyní podaná kasační stížnost důvodná.

[14] Žalovanému je totiž předně oproti výše uvedenému nutno dát za pravdu v tom, že tu část kasační argumentace, v níž stěžovatel poukazuje na to, že pokuta v daném případě představovala příslušenství daně (v této věci DPH), a proto se i zde uplatní unijní zásady efektivity a rovnocennosti, stěžovatel v žalobě neuplatnil. Tato část námitek (uplatněných v kasační stížnosti) je obsahově zcela novou právní argumentací, kterou stěžovatel v žalobě nepoužil, nicméně tak učinit mohl (srov. nález Ústavního soudu ze dne 12. 1. 2016, sp. zn. II. ÚS 2732/15, bod 17). Nelze mít ani za to, že by se jednalo toliko o rozhojnění (upřesnění) jiných v žalobě již uplatněných námitek nebo o přípustnou reakci na některou z argumentačních linií krajského soudu v odůvodnění napadeného rozsudku (viz bod [3] shora). S ohledem na výše odkazovou judikaturu a § 104 odst. 4 s. ř. s. je tedy třeba tuto část kasační argumentace považovat za nepřípustnou. Pro úplnost lze dodat, že pokud stěžovatel vnímá otázku použití zmíněných zásad jakou součást své argumentace související s důsledky (pozdějšího) nálezu sp. zn. I. ÚS 2293/23 na jeho věc (byť dle systematiky a struktury kasační stížnosti se to tak nejeví – viz „shrnutí“ kasační stížnosti v její části VI. a zejména její bod 77), k použití tohoto nálezu v nynější věci se Nejvyšší správní soud vyjadřuje níže.

[15] Jde-li o další argumentaci stěžovatele, ta míří především na protiústavnost novely č. 283/2020 Sb. (viz např. „celkový závěr“ stěžovatele v bodě 79 kasační stížnosti). Tvrzenou protiústavnost stěžovatel odvíjí jednak od retroaktivity zmíněné novely (jde podle něj o retroaktivitu pravou, případně o nepřípustnou nepravou retroaktivitu). Namítá dále porušení svého legitimní očekávání a zmiňuje i porušení ústavního principu neakcesorické rovnosti. Nejvyšší správní soud se nicméně s tvrzenou protiústavností dané úpravy neztotožnil a ani v návaznosti na stěžovatelem nyní uplatněnou argumentaci neshledal v případě shora označené novely důvod k postupu podle č. 95 odst. 2 Ústavy.

[16] V tomto směru je třeba v prvé řadě ve shodě se žalovaným poukázat na to, že ústavní stížnost proti shora již zmíněnému rozsudku č. j. 4 Afs 314/2022-19, o který se v nynější věci opřel krajský soud v nyní napadeném rozsudku, Ústavní soud odmítl shora již taktéž zmíněným usnesením sp. zn. IV. ÚS 825/24. Již v této ústavní stížnosti byl uplatněn jak argument spočívající v tom, že změna úrokové sazby v průběhu období, po které běžel nárok na úrok, je nepřípustnou retroaktivitou, tak zde bylo namítáno i porušení legitimního očekávání ohledně výše úroku (viz bod 3 odkazovaného usnesení). Porušení žádného ústavního práva stěžovatele zde ovšem Ústavní soud neshledal. Mimo jiné zdůraznil, že úroková sazba byla změněna do budoucna (na budoucí nároky).

[17] Byť v nyní projednávané věci se stěžovatel zjevně snažil obšírněji popsat a vysvětlit okolnosti týkající se jeho „kalkulace“ s výší odškodnění v dané věci, na shora popsaných východiscích (týkajících se nepřípustné retroaktivity a tvrzeného porušení legitimního očekávání) to podle nyní rozhodujícího senátu nemůže nic změnit. Dostatečně přesvědčivým z hlediska tvrzené protiústavnosti použité novely pak není ani stěžovatelem zmíněné porušení ústavního principu neakcesorické rovnosti. Nejen, že se jedná v této souvislosti spíše o doplňkovou argumentaci stěžovatele, především pak ale Nejvyšší správní soud není přesvědčen o tom, že by v důsledku provedené novely došlo k takové libovůli zákonodárce, která by porušení zmíněného ústavního principu nasvědčovala (srov. nález Ústavního soudu ze dne 25. 6. 2002, sp. zn. Pl. ÚS 36/01). Sám stěžovatel v kasační stížnosti připouští, že smyslem dané novely byla potřeba sjednotit sazby úroků. Nejvyšší správní soud si je samozřejmě vědom toho, že v důsledku dané novely se z hlediska výše úroku situace stěžovatele zhoršila, resp. že skutečně vznikla skupina daňových subjektů, u nichž došlo ke snížení celkového odškodnění. Již shora zmiňovaný rozsudek č. j. 4 Afs 314/2022-19 (viz jeho body 21 či 28) nicméně přímo zdůrazňuje části důvodové zprávy k posuzované novelizaci, které zdůrazňují kupříkladu jak potřebu sjednocení sazeb úroků, tak třeba i obousměrné snížení úroků (tedy pro daňové subjekty i správce daně). Již z toho je podle Nejvyššího správního soudu zřejmé, že k porušení daného principu způsobem vyvolávajícím pochybnosti o ústavnosti dané úpravy nedochází.

[18] Nejvyšší správní soud se pak neztotožnil ani s tím, že by porušení ústavních principů (resp. nemožnost použití dosavadní judikatury správních soudů) mělo plynout ze stěžovatelem odkazovaného a shora již taktéž zmíněného nálezu sp. zn. I. ÚS 2293/23. Ústavní soud tímto nálezem zrušil rozsudek NSS ze dne 29. 6. 2023, č. j. 4 Afs 219/2022-68, a to pro porušení základního práva na soudní ochranu zaručeného v čl. 36 odst. 1 Listiny ve spojení se základními právy na ochranu vlastnictví a projednání věci bez zbytečných průtahů dle čl. 11 odst. 1 a čl. 38 odst. 2 Listiny. Ani zde Nejvyšší správní soud nezpochybňuje určitou míru souvislosti sporu řešeného v odkazovaném nálezu a ve věci nyní projednávané

(stěžovatel v kasační stížnosti poukazuje též na závěry rozsudku NSS ze dne 26. 4. 2024, č. j. 10 Afs 289/2022-56, které podle něj uvedený nález také popírá). Ani stěžovatelem zdůrazněné závěry uvedeného nálezu však podle nyní rozhodujícího senátu nejsou dostatečné k tomu, aby v nyní projednávané věci přistoupil k odchýlení se od existující judikatury, danou právní úpravu předkládal k posouzení Ústavnímu soudu či snad dokonce na základě uvedené judikatury rovnou přistoupil ke zrušení napadeného rozsudku.

[19] V tomto ohledu především nelze přehlédnout nejen to, že na Ústavním soudem zrušený rozsudek č. j. 4 Afs 219/2022-68 se rozsudek aplikovaný v nynější věci (č. j. 4 Afs 314/2022-19) neodkazuje ani z něj nijak výslovně nijak nevychází, především pak ale závěry zmíněného nálezu míří především k tomu, že Nejvyšší správní soud v dané věci nedostatečně odůvodnil *„proč je cesta uplatnění nároku na úroky z neoprávněně vybraného cla prostřednictvím řízení podle zákona č. 82/1998 Sb. dostatečně účinná, proč fakticky nepovede ke zbytečným průtahům, a měl případné subsidiární použití § 254 daňového řádu hodnotit perspektivou jednak základních práv stěžovatele na ochranu vlastnictví a na projednání věci bez zbytečných průtahů, jednak z pohledu unijních zásad efektivity a rovnocennosti“* (bod 62 nálezu). Primárně se tedy nález týkal procesních práv daňového subjektu (dostatečnosti odůvodnění soudního rozhodnutí), nikoliv jednoznačného (zobecňujícího) hmotněprávního závěru. Je třeba též navíc zdůraznit, že judikatura použitá v nynější věci s odkazem na možné odškodnění za užití zákona č. 82/1998 Sb. nijak nepracuje. Vyjadřuje-li se pak citovaný nález k otázce porušení legitimního očekávání, činí tak jen ve vztahu k nároku na úrok z neoprávněně vybraného cla jako takovému. Nárok na úrok přitom ve věci nyní projednávané není jakkoli sporný; spor se zde vede o jeho (změněnou) výši. Závěry judikatury týkající se nároku samotného nelze automaticky (bez dalšího) převzít ve vztahu k posouzení (dílčí) změny týkající se „jen“ výše úroku. Konkrétní relevantní argumentaci nasvědčující, že by tomu tak v nynější věci být mělo, stěžovatel nenabízí. Právě k samotnému nároku na úrok (a nikoliv jeho určitou výši) pak judikatura navazující na stěžovatelem citovaný nález vztahuje i principy efektivity a rovnocennosti, které stěžovatel v návaznosti na odkazovanou judikaturu také zmiňuje (viz například body 37-39 rozsudku NSS ze dne 28. 5. 2025, č. j. 4 Afs 219/2022-127).

IV. Závěr a náklady řízení

[20] Nejvyšší správní soud s ohledem na výše uvedené kasační stížnost dle § 110 odst. 1 poslední věty s. ř. s. zamítl.

[21] O náhradě nákladů řízení rozhodl v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti. Žalovanému v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 11. května 2026

Milan Podhrázký
předseda senátu